

Novičar iz austrijskih krajev.

Iz Gorice 11. nov. A. M. Naš gimnazij je dobil novega začasnega vodja, tudi „Novičam“ znanega, visokoučenega gospoda Václava Jožefa Mencel-na kteri sluje tudi posebno zavolj izverstne znanosti mnogih jezikov. Zvun nemškega namreč, latinskega in gerškega, kterege učenje si je letos prideržal, ume tudi laški, francoski, angleški (vse tri je tudi učil), češki in slovenski jezik. Poprejšni gosp. vodja je v Terst prestavljen. V kratkem bomo zamogli, nadjam se, kaj razveselivnega naznanjati.

Iz Ptuja na Štaj. * Ni davnej, kar je v neko gostivnico blizu Ptuja prišel neki ptujec, rekoč, da je zdravitelj in da zna s skrivnimi zdravili odpraviti vsaktero bolezen. Kerčmarica, že dolgo časa bolna in sama doma, mu verjame, in ker ji obeta, da za 100 fl. tudi njo hipoma ozdravi, jo pripravi, da mu dá bankovec za 100 fl. Berž začne slepar nektere sleparije ž njo uganjati in se v tem zmuza iz izbe, da prekanjena kerčmarica ni imela ne duha ne sluga po njem. Ondašnji žandarji so zvedili, da je oni slepar tisti dan v okolici ptujski več ljudi na enaki način goljufal, in ponoči z nalašč najetim vozom v Varaždin pobegnil.

Iz Št. Jerneja na Dolenskem 12. nov. Starši, ne pušajte majhnih otrok k ognju! Pretekli teden smo v Š. Jernejski fari dvoje otrok, enega fantiča okoli 5 let in eno deklice okoli 6 let staro zakopali. Na paši sta se bila od zakurjenega ognja užgala in čez ene dni v neznano velicah bolečinah žalostno smrt storila.

J. O. Lepstanski.

Iz Ljubljane. Kmetijska družba je prejela unidan od gosp. dr. Ad. Schmidla iz Dunaja njegovo naj novejšo knjigo, v kateri popisuje krajske luknje in jame v Postojni, Jami, Planini in Ložu, ki jih je preiskavati začel leta 1850. Obsirno to delo, ozaljsano z ličnimi podobami imenovanih jam, je zares zanimivo in hvale vredno. Dunajska cesarska akademija znanstev ga je dala na svoje stroške na svitlo pod naslovom: „Die Grotten und Höhlen von Adelsberg, Lueg, Planina und Laas“ von Dr. Ad. Schmidl. Mit einem Heft Tafeln in Folio. — Za tergovce in obertnike, in za vse, ki si želijo potrebno znanstvo štacunarskega in sploh kupčijskega blaga z ozirom na austrijsko in nemško colnino pridobiti, je prišla v Ljubljani od gosp. dr. H. Costa v nemškem jeziku knjiga na svetlo pod naslovom: „Leitfaden zur Waarenkunde mit Rücksicht auf den Zolltarif Oesterreichs und des Zollvereines“. Enoglasno je poohvalilo to knjižico že mnogo časnikov, ki jo priporočajo, da ob kratkem vse razjasnuje, česar je mlademu in staremu tergovcu vediti treba. — Ker ravno od tergovstva govorimo, moramo omeniti, da tiste derhalci, ki z dolgimi persti sega v ljubljanske štacune, se še zmiraj ne manjka; ni davnej, ko je nekemu štacunarju iz dobro zaperte štacune 200 fl. ukradenih bilo, in preteklo nedeljo na zvečer je neki tat spet v drugi štacuni že ključavnico polomil in bi si bil pot odperl v štacuno, ko bi ne bil gospodar še o pravem času zapazil nevarnosti. Ker ni moč, da bi c. k. policaji povsod bili, bi bilo, zlasti pozimi o dolzih nočeh, potreba, da bi si tergovci posebne štacunarske čuvaje napravili.

Novičar iz mnogih krajev.

Po razpisu c. k. ministerstva so priklade za deželne potrebe in za potrebe zemljisne odveze za prihodoje leto takole določene: v spodnji Austriji za Dunaj 15, za deželo 16, v zgornji Austriji

22, na Salcburškem in Štajarskem 18, na Koroškem $15\frac{1}{4}$, na Krajnskem $15\frac{3}{4}$, na Istrijskem in Goriškem 15, na Tiroljskem $9\frac{1}{2}$, na Českem 13, na Marskem $11\frac{3}{4}$, Šlezkem 12, v izhodni Galiciji 15, v zahodni 12, v Bukovini 15, v Dalmaciji $9\frac{1}{4}$, na Ogorskem, Erdeljskem, Horvaškem, Slavonskem, v Vojvodini in temeškem Banatu 15, v Lombardiji $4\frac{1}{2}$, na Beneškem $5\frac{3}{4}$ krajcarjev od vsacega goldinarja naravnih davkov. — Kadar bojo v našem cesarstvu vse zdaj poterjene železnice dodelane, bo njih dolgost znesla 1240 nemških milij; dolgost že dodelanih znesе 244, začetih 199 milj.

— C. k. ministerstvo ponavlja ob času vojske veljavno prepoved, da noben časnik ne sme govoriti od cesarske armade, kje je in kam gré, naj bo v domaćih ali ptujih deželah ali na morji. — Včeraj je bil c. k. dvorni kaplan, prof. dr. J. Schreiner za rektorja magnifica dunajskega vseučilišča v tem šolskem letu slovesno inštaliran. — Po pismu misionarja p. Gostner-a, ki je došlo 27. Augusta v Brixen, se je strašen oblak utergal v Kartumu, ki bi bil mesto kmali pokončal; več (ilovnatih) hiš se je poderlo in veliko ljudi konec vzelo; tudi misionarjem se je več staniš poderlo. Gosp. provikar dr. Knobleher izdeluje obširen popis obrežja bele reke, ki ga bo na Dunaj poslat. — V Atenah se je 28. p. m. kolera tako hudo začela, da blizu 13.000 ljudi — skor polovica stanovavcov — je pobegnilo iz njega. — Iz Sevastopolja še zmiraj nič posebnega novega. Angleški poslanec na Dunaji je prejel te dni od angleškega konsula iz Varne zagotovilo, da 4. dan t. m. je bil za občni napad terdnjave namenjen. Po pismu pa, ki ga je po „Terž. čas.“ pisal general Canrobert 6. dan t. m. iz Sevastopolja v Pariz, je rusovska armada 5. nov. z neizrečeno pogumnoščjo napadla desno stran angleške armade, vendar se je mogla z zgubo 9000 mož povratiti; pa tudi zedinjena armada je veliko vojakov zgubila in med temi nek 3 angleške generale. Napad na terdnjavo ni tedaj še bil 4. nov. — Omer-pašu je došel iz Carigrada ukaz, da naj vso armado iz Valahije berž poslje v Moldavo. — Na austrijski meji postavljeni rusovska armada se je nazaj pomaknila unikaj reke Pilice. — Kraljica španjska je 8. dan t. m. deržavni zbor (Cortes) osebno začela. Vse tisto je bilo, ko je stopila v zbor; po dokončanem ogovoru na poslane pa je bila pozdravljana z iskrenimi klici: „živila! živila!“

Za pogorelce Podhoščane je po prošnji v 86. listu „Novic“ vred. dalje došlo:

Od gosp. J. O. Lep 2 fl.

Stan kursa na Dunaji 13. novembra 1854.

Obligacije	5 %	83 $\frac{3}{5}$	fl.	Esterhaz. srečke po 40 fl.	$87\frac{1}{2}$ fl.
deržavnega	4 $\frac{1}{2}$ "	72 $\frac{3}{4}$	"	Windišgrac.	" 20 "
dolga	4 "	64 $\frac{3}{4}$	"	Waldstein.	" 20 "
	3 "	50 $\frac{1}{2}$	"	Keglevičeve	" 10 "
	2 $\frac{1}{2}$ "	41 $\frac{1}{2}$	"	Cesarski eekini.	5 fl. 48
Oblig. 5% od leta 1851 B	96	"		Napoleondor (20 frankov)	9 fl. 41
Oblig. zemljis. odkupa 5%	75	"		Suverendor	16 fl. 45
Zajem od leta 1834 . . .	224 $\frac{1}{2}$	"		Ruski imperial	9 fl. 58
" " 1839 . . .	134	"		Pruski Fridrihsdor	10 fl. 20
" z loterijo od leta 1854		97 $\frac{3}{8}$ fl.		Angležki suverendor	12 fl. 6
" národní od leta 1854				Nadavk (agio) srebra:	
					na 100 fl. 26 fl.

Loterijne srečke:

na Dunaju } 4. novembra 1854: 30. 19. 16. 38. 53.
v Gradcu } 61. 49. 78. 59. 53.

Prihodnje srečkanje bo na Dunaju in v Gradcu 18. novembra 1854.

V Terstu 11. novembra 1854: 35. 88. 47. 27. 58.

Prihodnje srečkanje v Terstu bo 25. novembra.